

ФАРМАЦЕВТИЧЕСКАЯ ХИМИЯ

А. Л. Миндоян, действ. чл. АН Армянской ССР, В. Г. Африкан и Г. Л. Папаян

Исследование в области производных бензимидазола

Сообщение II. Некоторые 2-(бензил, алкил)-метилбензимидазолы

(Представлено 24 VIII 1953)

В предыдущем сообщении⁽¹⁾ нами были описаны три группы производных бензимидазола, замещенных в положении 2, которые обладали, в зависимости от строения, различной степенью холинонегативной активности.

Как следует из литературных источников, основной группой органических соединений, обладающей холинолитическими свойствами, являются аминоэфиры двузамещенных уксусных кислот.

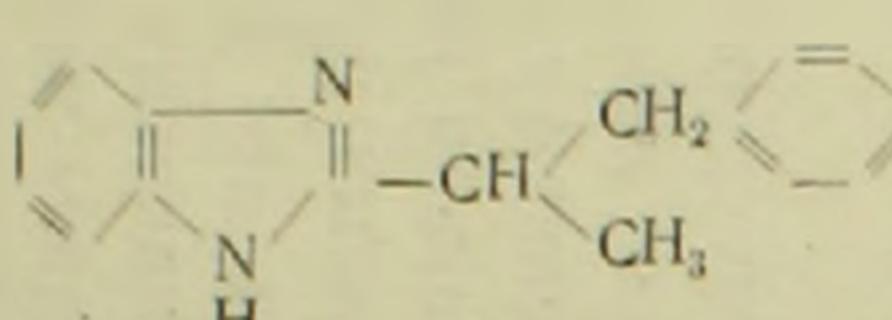
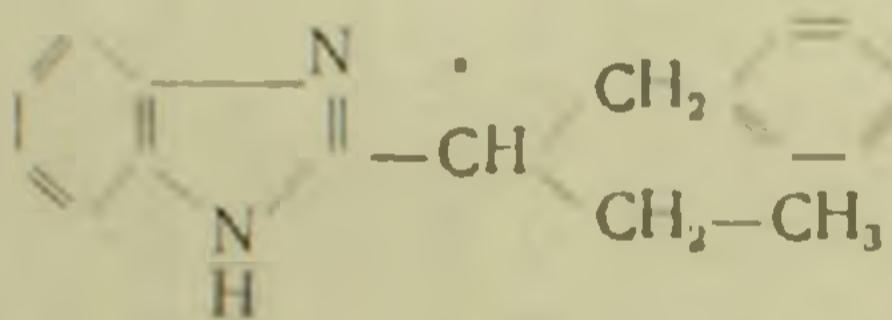
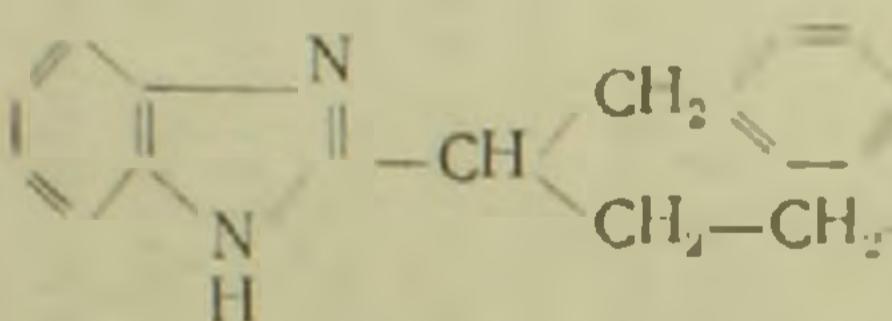
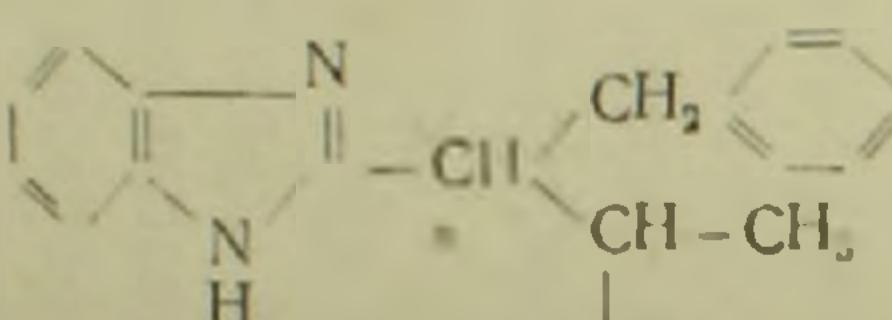
Использование этих кислот в качестве кислотного компонента холинолитических веществ объясняется тем, что у многих исследователей укоренилось мнение о том, что для перехода от холиномиметиков к холинолитикам необходимо утяжеление кислотного фрагмента ацетилхолина.

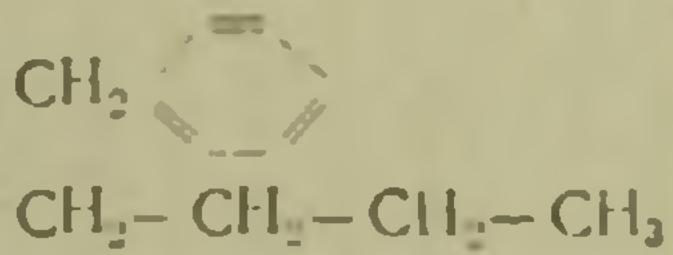
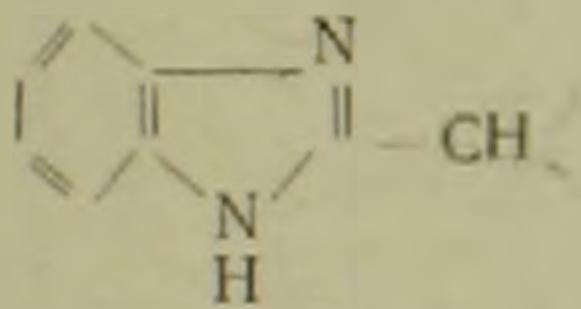
Модифицирование, в широких пределах, состава и структуры кислотной части ацетилхолина привело к созданию большого числа синтетических препаратов холинонегативного действия.

Изучение физиологических свойств этих препаратов дает основание полагать, что состав и строение кислотного компонента аминоэфиров существенным образом отражается^(2,3) на холинолитические свойства их и зачастую приводит не только к избирательному действию на различные рецепторы (Н и М), но и в пределах одной системы к селективному действию только на одну определенную группу рецепторов, при этом существенно не меняя состояния других рецепторов того же типа.

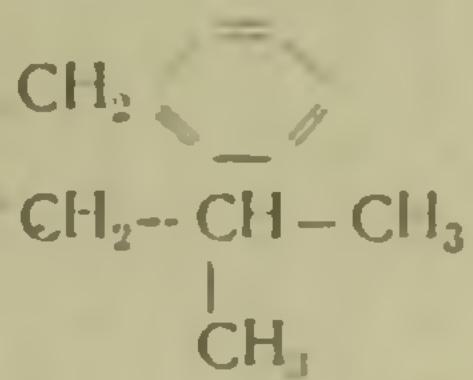
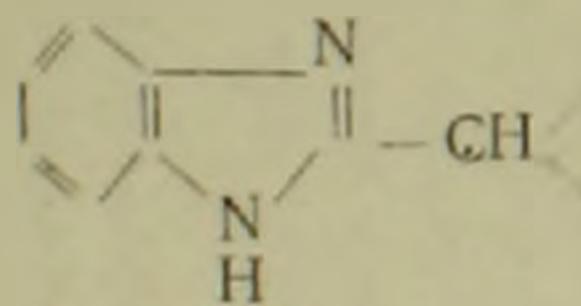
Обсуждение данных имеющегося литературного материала и результаты собственных исследований по ряду аминоэфиров двузамещенных уксусных кислот, вместе с установлением у производных бензимидазола холинолитических свойств, заставили нас задуматься над вопросом синтеза новой серии холинонегативных препаратов.

Нам представилось интересным ввести во второе положение бензимидазольного кольца остаток двузамещенных уксусных кислот и таким образом синтезировать 2-(бензил, алкил)-метилбензимидазолы, в которых за счет изменения алкильного радикала (R) возможно было бы

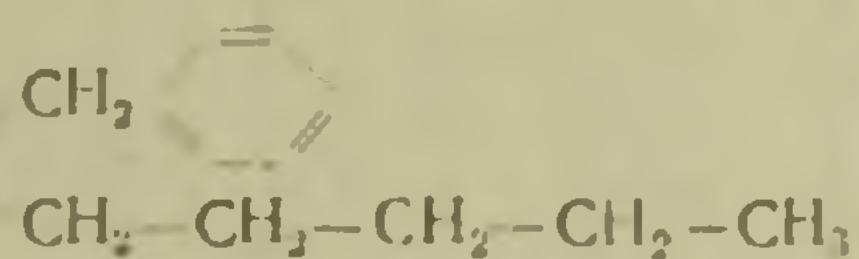
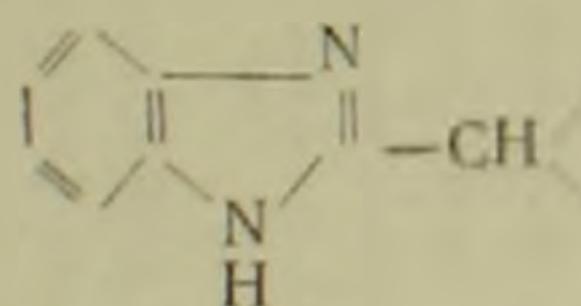
Структурная формула	Выход в %	Темпера- тура плав- ления С	M	Эмпириче- ская фор- мула	Анализ в %			
					C вычис- лено	H найдено	C вычис- лено	H найдено
	83,1	193—194°	236	C ₁₀ H ₁₆ N ₂	81,35	81,65	6,78	7,03
	86,3	198—199°	250	C ₁₁ H ₁₈ N ₂	81,60	81,76	7,20	7,58
	70,4	196—197°	264	C ₁₂ H ₂₂ N ₂	81,81	81,67	7,60	7,42
	65,1	209—210°	264	C ₁₃ H ₂₄ N ₂	81,81	82,30	7,60	8,10

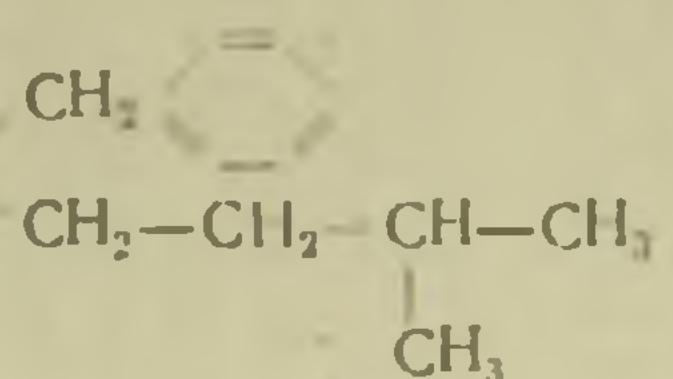
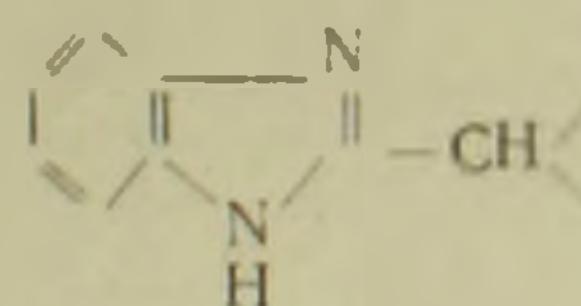
66,6

61,8

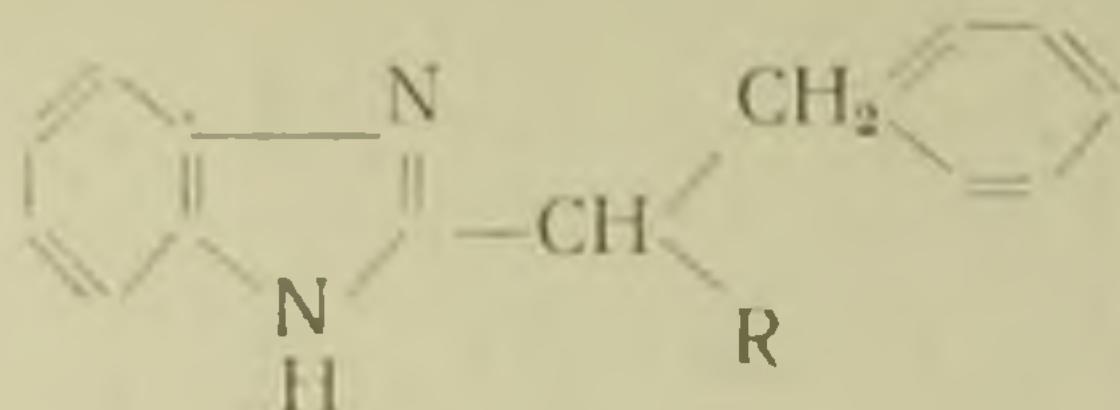

63,6

62,8

180—190°	278	$C_{19}H_{22}N_2$	82.01	82.01	7.91	8.01
195—196	278	$C_{19}H_{22}N_2$	82.01	82.11	7.91	7.92
203—204	292	$C_{20}H_{24}N_2$	82.19	82.24	8.22	8.12
211—212°	292	$C_{20}H_{24}N_2$	82.19	82.39	8.22	8.34

корректирование и варьирование физикохимических, а следовательно и биологических свойств.

Изучение этих соединений даст нам возможность не только установить зависимость физиологических свойств их от строения, отобрать активные препараты для подробного изучения фармакологических свойств, но и показать, что для создания препаратов с холинолитическими свойствами не обязательно наличие сложноэфирной группировки, как это утверждается рядом исследователей, а важно удачное сочетание отдельных элементов в той или иной структуре, обеспечивающей определенные, как физикохимические, так и биологические свойства.

Физико-химические константы полученных нами 2-(бензил, алкил)-метилбензимидазолов приведены в таблице.

Подробное описание синтезов, а также результаты биологических исследований будут опубликованы отдельно.

Лаборатория фармацевтической химии
Академии наук Армянской ССР

Ա. Լ. ՄՆԶԱՅԱՆ, Վ. Գ. ԱՖՐԻԿՅԱՆ ԵՎ Հ. Լ. ՊԱՊԱՅԱՆ

Հետազոտություն բենզիմիդազովի ածանցյալների բնագավառում

Հաղորդում Խ. Մի Խանի 2-(բենզիլ, ալկիլ)-մեթիլբենզիմիդազովներ

Նախորդ հաղորդման մեջ նկարագրված երեք խումբ՝ բենզիմիդազոլների բիոլոգիական հատկությունների ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ նրանք ունեն խորին սոնեղատիվ հատկություններ:

Ինչպես հայտնի է գրականությունից, խորինոնեղատիվ հատկություններով օժտված նյութերի հիմնական աղբյուր հանդիսանում են երկփոխարկված բացախաթթուների ամիսութերները:

Այս թթուների սպասպործումը հիմնված է այն տեսակետի վրա, որ խորինումիմետիկ ացետիլխոլինից, խորինոնեղատիվ միացությունների անցնելու համար անհրաժեշտ է ացետիլխոլինի թթվային հատվածը ծանրացնել, զետեղելով նրա մեջ նոր խորերը:

Ացետիլխոլինի թթվային մասի հաշվին կատարված բազմապիսի փոփոխություններն այսօր հանդեցրել են ստվար թվով նոր խորինոնեղատիվ նյութերի:

Նշված միացությունների հատկությունների ուսումնասիրությունները տալիս են երավունք եզրակացնելու, որ երկփոխարկված բացախական թթուների ամիսութերների մեջ մտնող սաղիկալները, ոչ միայն որոշակի դեր են խողում տարրեր խորինուեցեալուների վրա իրենց ընտրողական ազդեցության ապահովման, այլև տարրեր օրդաններում հանդիսող միենույն կարգի ռեցեպտորների վրա սելեկտիվ ներդրման ռեսուլտիվ:

Երկփոխարկված բացախաթթուների ամիսութերների մասին, գրականության մեջ եղած տվյալներն ու մեր այս բնագավառում ունեցած հետազոտությունների արդյունք-

Ներք մի կողմից, մյուս կողմից բենդիմիզագոլի աձանցյալների մոտ խորինոնեղատի հատկոթյունների հայտնաբերման փաստը, խթան հանդիսացան ձևանարկելու բենդիմիզագոլների նոր տեսակների սինթեզի աշխատանքներին:

Մեզ հետաքրքրեցին հատկապես 2-(բենդի, ալիի)-մեթիլբենդիզագոլները, որոնք իրենց կառուցվածքով պիտի ներկայացնելին բենդիմիզագոլի և նոված ամինոէսթերների թթվային հատվածների դուզակցութերից առաջացած մոլեկուլներ:

Նշված միացությունների ուսումնասիրությունները մեզ հնարավորություն կտան, ոչ միայն պարզելու ֆիզիոլոգիական աղցեցության ու քիմիական կառուցվածքի մեջ եղած օրինաչափությունները, առանձնացնել առավել էֆեկտիվ պրեպարատները մանրամասն ուսումնասիրությունների համար, այլև մի հավելյալ անդամ ցույց տար, որ խորինոնեղատիզ հատկություններ ունեցող նյութերի ստեղծման համար, պարտադիր չէ էսթերային խմբավորման առկայությունը, ինչպես նշում են մի շարք հեղինակներ, այլ կարեռ է առանձին էլեմենտների հաջող դասավորումը այս կամ այն ստրուկտուրայամ, որը կազմակերպությունը միայն ցանկալի ֆիզիկո-քիմիական, այլև քիմիկական հատկությունները կնորոշող տվյալները բերված են աղյուսակ 1-ում:

Առանձին միացությունների բանաձևերը, ֆիզիկական ու քիմիական մի քանի հատկությունները բնույթուղ տվյալները բերված աղյուսակ 1-ում:

ԼԻТЕՐАТУՐԱ—ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

¹ ՀԱԻ ԱրմՍՀ, XVIII, № 4 (1954). ² R. Майер, 15, 1403 (1936). ³ С. Луберман, Жур. фарм. токсик., XIII, 6, 20 (1950).